

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at gennemføre forskellige ændringer i planlægnings- og godkendelsesbestemmelserne i sygehusloven og loven om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, således at disse plansystemer kan videreudvikles i overensstemmelse med principperne i Planredegørelse nr. 3, afgivet i december 1983 af budgetdepartementets planinformationsudvalg. Et af hovedprincipperne heri er, at statslige godkendelsesbeføjelser bør ophæves og i fornødent omfang erstattes af andre beføjelser.

Andre hovedprincipper i Planredegørelse nr. 3 er, at plansystemerne, der på mange områder er indrettet efter 1970'ernes udbygningsproblestillinger, skal omlægges og forenkles, så de bedre passer til 1980'ernes krav om omstilling og omprioritering.

Da såvel sygehusloven som loven om svangerskabshygiejne og fødselshjælp indeholder bestemmelser om, at amtskommunernes sygehusplaner henholdsvis planer for de forebyggende helbredsundersøgelser og fødselshjælpen skal indsendes til indenrigsministeren til godkendelse, er lovændringer påkrævet til at gennemføre »godkendelsesdelen« af programmet for videreudvikling af plansystemerne. De øvrige dele kan gennemføres administrativt, idet de nævnte love ikke indeholder nærmere bestemmelser om selve plansystemet.

Lovforslaget har endvidere til formål, som en konsekvens af ophævelsen af godkendelsesbestemmelserne, dels at præcisere indenrigsministerens særlige beføjelser, bl.a. til at sikre den nødvendige samordning af varetagelsen af sygehusvæsenets lands- og landsdelsfunktioner, dels at sikre gravide kvinders adgang til at vælge hjemmefødsel.

2. Baggrunden for lovforslaget

Ved sygehusloven af 1969 (lov nr. 237 af 4. juni 1969), der trådte i kraft 1. april 1970, og hvorved landets kommunale sygehusvæsen blev samlet hos de 14 nyoprettede amtskommuner samt Køben-

havns og Frederiksberg kommuner, blev der i sygehusloven optaget bestemmelser om sygehusplanlægning.

Amtskommunerne har således siden 1970 haft pligt til, på grundlag af vejledende retningslinier udfærdiget af indenrigsministeren efter forhandling med sygehusrådet, at udarbejde sygehusplaner og revidere planerne i det omfang, udviklingen gør det nødvendigt.

Planerne skal indsendes til indenrigsministeren til godkendelse (efter indstilling fra sygehusrådet). Væsentlige ændringer i en amtskommunes sygehusvæsen, der ikke er forudsat i en af indenrigsministeren godkendt sygehusplan, skal særskilt forelægges for indenrigsministeren til godkendelse.

Disse godkendelsesbestemmelser er suppleret med en bestemmelse om, at projekter til sygehusbyggeri skal godkendes af indenrigsministeren.

Planlægningsbestemmelserne og projektgodkendelsesbestemmelsen indeholdes i henholdsvis § 11 og § 13 i den gældende sygehuslov (lovbekendtgørelse nr. 541 af 27. september 1982).

Godkendelsesbestemmelserne i den gældende sygehuslov skal ses på baggrund af, at der i de tidligere sygehuslove (siden 1946) har været bestemmelser om, at planer til opførelse, udvidelse, væsentlige ombygninger og indskrænkninger samt nedlæggelse af kommunale sygehuse skulle forelægges indenrigsministeren til godkendelse.

I 1973 blev der i forbindelse med oprettelsen af hovedstadsrådet optaget bestemmelser i sygehusloven om udarbejdelse af en overordnet sygehusplan for hovedstadsområdet. Den overordnede plan indsendes til indenrigsministeren til godkendelse. Bestemmelserne om den overordnede sygehusplan for hovedstadsområdet indeholdes i § 12 i den gældende sygehuslov.

Endelig blev i 1980 sygehuslovens planlægningsbestemmelser suppleret med bestemmelser om, jfr. gældende sygehuslov § 11 a, at planlægningen vedrørende sygehusvæsenets lands- og landsdelsfunktioner skal udmøntes i aftaler om benyttelse af lands- og landsdelsafdelingerne, herunder afdelingerne på rigshospitalet. Disse aftaler